

ВИДИ *RIBES* L. ДЛЯ КСЕРОСКЕЙПІНГУ У ЛАНДШАФТАХ УКРАЇНИ

*Солошенко В. С., молодший науковий співробітник
Державний дендрологічний парк «Олександрія» НАН України
miss456@ukr.net*

Питання постійного пошуку для озеленення нових, перспективних в урбанізованих умовах та стійких у сучасних умовах зміни клімату культур, які б приваблювали відвідувача формою крони, забарвленням листя, квітів, плодів тощо, не втрачає актуальності.

Серед таких рослин є і представники роду *Ribes*, таксономічне різноманіття та декоративність яких, обумовлює широкі можливості для їх більшого застосування в Україні.

Ксероскейпінг – це спосіб формування посухостійких ландшафтів, спрямоване на зменшення або повну відмову від додаткового поливу рослин. Багато хто асоціює смородини з вологолюбними рослинами, проте, чимало видів є напрочуд посухостійкими, які навіть за несприятливих погодно-кліматичних умов (посухи, буревії, спека) та мають як декоративну цінність, так плодову цінність.

Основними перевагами використання представники роду *Ribes* для ксероскейпінгу є:

- висока посухостійкість: після висаджування куща на постійне місце та через 2-3 роки регулярного поливу, смородини здатні довго витримувати посушливі періоди;
- невибагливість до ґрунту: можуть рости на різних типах ґрунтів за наявності дренажу;
- приваблення дикої природи: квіти смородин приваблюють запилювачів, а плоди (ягоди) – є їжею для птахів, комах, дрібних тварин, що підвищує біорізноманіття у вашому ксероскейпі;
- декоративність: багато видів роду *Ribes* мають привабливе листя, яскраві квіти та кольорові плоди, додаючи візуальної окраси ділянці;
- їстівні плоди: крім естетики, можливість скуштувати свіжі ягоди смородин або використовувати їх для приготування джемів, варення, компотів, мармеладу тощо.

Пропонуємо для ксероскейпінгу в Україні наступні види смородин:

Ribes sanguineum (смородина криваво-червона) – високодекоративна смородина, яка цінується за яскраві суцвіття рожево - темно-червоних квітів, що з'являються на кущі на початку весни, часто до появи листя. Придатність для ксероскейпінгу: один з найпосухостійкіших видів *Ribes*. Росте на осонні або у напівтіні, на добре дренованому ґрунті. Ягоди їстівні. Головна декоративна ознака – рясне, яскраве цвітіння.

Ribes aureum (смородина золотиста) – високодекоративний вид, квітує навесні яскраво-жовтими квітами, з вираженим ароматом, має невеликі, їстівні ягоди. Придатність для ксероскейпінгу: *Ribes aureum* високопосухостійкий вид у дорослому віці, проте, потребує рясного поливу під час тривалих посушливих періодів, особливо якщо росте на осонні. Не вибагливий до типу ґрунту. Головна декоративна ознака – рясне, яскраве цвітіння.

Ribes cereum (смородина воскова) – природно росте у посушливих регіонах на заході Північної Америки. Має липке листя та суцвіття невеликих, дзвоникоподібних, зеленувато-білих або рожевих квітів. Придатність для ксероскейпінгу: *Ribes cereum* витривалий, невибагливий, високопосухостійкий вид, може рости у складних умовах, наприклад, на піщаних ґрунтах, глинистих субстратах і навіть скелястих ділянках. Він добре росте на осонні.

Ribes alpinum (смородина альпійська) – витривалий і пристосований до високих температур повітря вид, Навесні квітує зеленувато-жовтими квітами. Придатність для ксероскейпінгу: посухостійкий і може витримувати широкий спектр умов, від повного осоння до затінку; зимостійкий та морозостійкий.

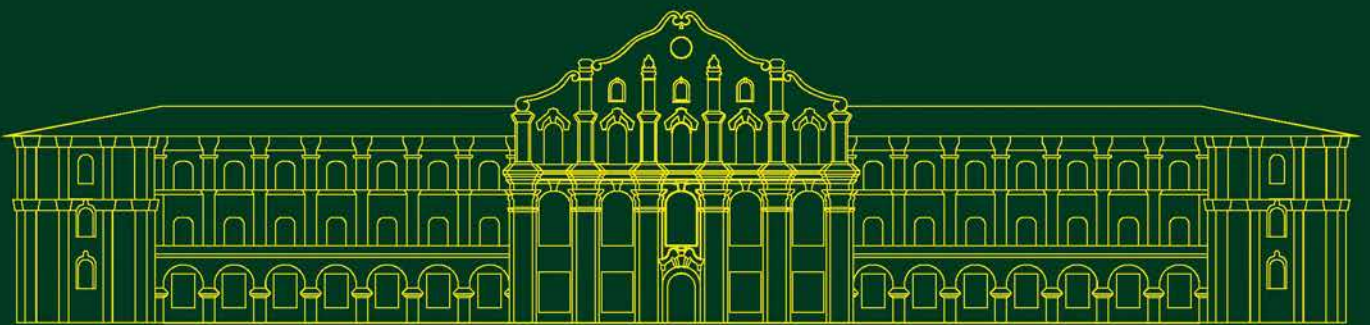
Список використаних джерел

1. Галкін, С. І. (2013). *Каталог деревних рослин дендрологічного парку «Олександрія» Національної академії наук України*. Біла Церква: ТОВ «Білоцерківдрук».
2. Галкіна, В. С. Північноамериканські види смородини у декоративному озелененні в умовах Лісостепу України. *Теоретичні та прикладні аспекти збереження фіторізноманіття: матеріали Міжнародної наукової конференції молодих дослідників* (28-29). 6-9 вересня, 2016, Умань, Україна: «Візаві».
3. Кохно, М. & Трофименко, Н. (2005). *Дендрофлора України. Дикорослі й культивовані дерева й кущі. Покритонасінні*. (Ч. II). Київ: Фітосоціоцентр.
4. Лукашук, Г. (2020). *Дендрологія*. Г. П. Петришин (ред.). Львів: Львівська політехніка.
5. Маурер, В. (2019). *Декоративне розсадництво*. Київ: ПрофКнига.

Міжнародна науково-практична конференція з нагоди 185-річчя ННІ лісового і садово-паркового господарства НУБіП України

ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

КИЇВ • 5-6 червня
2025

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО І
САДОВОПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

ТОВАРИСТВО ЛІСІВНИКІВ УКРАЇНИ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**УЧАСНИКІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В
УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ
ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ
УКРАЇНИ»
(5 – 6 червня 2025 року)**

КИЇВ – 2025

Міжнародна науково-практична конференція «ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ».

Рекомендовано до друку науковою радою НДІ лісівництва та декоративного садівництва Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 9 від 19 травня 2025 р.)

Відповідальні за випуск:

директор НДІ лісівництва та декоративного садівництва,
кандидат сільськогосподарських наук, доцент О.П. Бала

кандидат технічних наук, доцент О.Ю. Горбачова

© Національний університет біоресурсів і природокористування України,
ННІ лісового і садово-паркового господарства,
НДІ лісівництва та декоративного садівництва, 2025